

Teater
åk 3-5

Pinocchio är en storslagen musikal efter den klassiska sagan,
med nyskriven musik av medlemmar ur glamrockbandet The Ark.

Lärarhandledning

Förberedelse

Hej lärare!

Den här lärarhandledningen vänder sig till dig som lärare. Den är framtagen för att vara ett stöd för dig så att du kan förbereda dina elever på den upplevelse ni ska ta del av. Den innehåller information om produktionen, praktiska fakta som är bra att känna till, några tips på hur vi tänker att upplevelsen kan kopplas till mål i läroplanen och en samtalsmodell samt övningar för att ni ska kunna arbeta med upplevelsen efteråt.

För dig som vill och kan lägga lite mer tid på arbetet med dina elever inför/efteråt finns det också länkar till mer information, videoklipp och annan fördjupning.

Vi hoppas att du och dina elever ska få en bra upplevelse som kan ge er inspiration och väcka nya tankar och känslor!.

Så här förbereder du din klass

Berättelsen om Pinocchio kan väcka känslor. Vi rekommenderar dig därför att förbereda dina elever på vad de kan göra om det blir för läskigt. Samt att du använder dig av vårt efterarbete och talar om upplevelsen med dina elever efter föreställningen.

Samtala i klassrummet om teater innan ni går på föreställningen. Detta är för att förbereda dina elever och så de kan dela med sig av erfarenheter till varandra. Skriv gärna upp deras svar på tavlan.

Här är exempel på frågor ni kan samtala kring:

- Vad tänker de på när de hör ordet teater?
- Fråga eleverna om någon varit på en teaterföreställning förut? – vad såg de då, och hur var det?
- Vad tänker de på när de hör namnet Pinocchio. Har någon hört sagan förut?
- Fråga dina elever om de har några förväntningar på den föreställningen ni ska se nu.

Förberedelse

Praktiskt om teaterbesöket

Det är bra att vara ute i god tid så att ni hinner hänga av er ytterkläderna, gå på toaletten och hitta era platser. Observera att om man kommer för sent blir man inte insläppt i salongen. Detta beror på att vi inte vill störa upplevelsen för publiken eller konstnärerna på scenen. Det är inte tillåtet att äta eller dricka under föreställningen. Mobiltelefoner ska vara avstängda eller på flygplansläge.

Minst en publikvärd kommer finnas vid varje föreställning. Dem kan ni fråga om ni undrar något när ni är på plats på teatern.

När föreställningen börjar blir elever och lärare publik. Ge din elev utrymme till att leva sig in i föreställningen, uttrycka sin fascination för berättelsen och reagera som dom vill. Även om du som lärare fortfarande är ansvarig för din elevgrupp.

PRAKTISK INFORMATION

- MUSIKAL FÖR ÅRSKURS 3 - 5
- FÖRESTÄLLNINGEN ÄR 2 TIMMAR MED PAUS
- SALONGEN ÖPPNAR 15 MIN INNAN FÖRESTÄLLNINGEN BÖRJAR
- PAUS 15 MINUTER ELLER MER. DÅ KAN NI ÄTA MELLANMÅL ELLER LUNCH OM NI HAR MED ER DET
- MER INFORMATION: WWW.TEATERVASTERNORRLAND.SE/PINOCCHIO

Fakta!

FILM – VÄLKOMMEN TILL TEATERN MED ELLEN HENNIG

EN KORT PRESENTATIONSFILM ÖVER HUR DET SER UT NÄR NI KOMMER TILL EN TEATER:
<https://vimeo.com/385254445>

**2 min
film!**

Upplevelsen och undervisningen

Regissörens ord

Vem är Pinocchio? Frågan kanske snarare borde vara, som syrsan säger, vad är Pinocchio? Pinocchio är en bok, en film, en pjäs, en berättelse. En berättelse om en levande trädocka. En brutal, poetisk och knasig saga om tillit, empati, uppror, död, kärlek, lögn och en näsa. En berättelse om att gå sin egen väg, finna sig själv och förstå lite mer om världen runt omkring. En värld som ofta visar sig vara något helt annat än det man först trott. Som alla bra berättelser handlar det om ont och gott men också om vår tid och vårt sätt att behandla varandra och vad vi behöver göra för att bättra oss, innan det är försent. Girighet och framgång styr oss så lätt och då glömmer vi ofta vad som faktiskt är riktigt viktigt för oss, vad som verkligen är av betydelse och som gör oss lyckliga. Lyckan finner vi inte bland pengar, berömmelse och framgång. Nej, den finner vi någon helt annanstans.

Jag vill att teater ska vara smärtsam, poetisk, läskig, ärlig, konstig, härlig, knasig, sorglig och rolig för det är precis så det ser ut i livet. Allt kan ändras blixtnabbt på en sekund. Det är ingen skillnad om det är teater för barn, ungdomar eller vuxna, det ska alltid handla lika mycket om dig som om mig. Jag vet att barn förstår lika mycket, eller lika lite som vi vuxna. Så om ni, vuxen som barn, inte riktigt hänger med eller inte vågar titta, fråga den som sitter bredvid så kan du nog få det förklarat för dig eller kanske du kan få hålla en hand om du tycker det blir för läskigt.

Lgr11 Övergripande mål och riktlinjer

På vilket sätt bidrar en teaterupplevelse till läroplanens måluppfyllelse och varför bör eleverna se teater och scenkonst?

Lgr11 Övergripande mål och riktlinjer 2.2 Kunskaper - Mål s.14

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola – kan använda många olika uttrycksformer så som språk, bild, musik, drama samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud

Lgr11 Svenska - Syfte s.247

I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden.

Filmer i foajén

I foajén visas filmer. De är skapade av åk 3 Prästbordets skola i Sollefteå kommun, åk 4a i Söråkers skola i Timrå kommun och åk 5 Örnköldsskolan i Örnköldsviks kommun. Klasserna har varit med i projektet Kreativa Klasser* som föreställningen Pinocchio är en del av. Klasserna har tagit del av historien om Pinocchio och filmerna är skapade utifrån samtal om lögn och tillit. Titta gärna lite extra på dem i foajén.

*= läs mer om Kreativa Klasser: teatervasternorrland.se/traffa-teatern

Koppling
till LGR!

Efterarbete

Så här följer du upp med eleverna efteråt.

Genom att samtala om en scenkonstupplevelse tränar eleverna på att analysera konstnärligt och dramatiskt innehåll, som föreställningens budskap, pjäsens dramaturgi, olika tekniska beståndsdelar, en föreställnings samtida kontext och så vidare. Det är en form av källkritisk övning där man frågar sig varför, av vem, för vem.

Analysera!

Det finns tre grundförutsättningar du som lärare kan utgå ifrån och kommunicera när du leder ett samtal med dina elever:

- Vänta med värderingar som bra eller dåligt.
- Alla val i föreställningen är medvetna val.
- Utgå från dig själv och din egen upplevelse.

Börja med dessa två frågor:

- När började föreställningen tycker du?
- Under hur lång tid utspelade sig pjäsen?

Beskriva

Börja med att så konkret som möjligt beskriva vad ni såg och hörde. Försök vara konkreta! Låt eleverna säga saker som du som lärare kan lista på tavlan.

Exempel

Vilka rollkaraktärer var med? Hur såg kläderna ut? Vad var det för musik och ljud i föreställningen? Hur såg scenografin ut?

Tolka

Nu är det dags att tolka föreställningens beståndsdelar. Gå igenom de saker ni listat på tavlan. Fråga er varför denna detalj var med i föreställningen och vad det bidrog till i berättelsen?

Reflektera

Som lärare och samtalsledare kan du med fördel uppmuntra till reflektioner under tolkningsdelen. Går det att associera till den verkliga världen utifrån teaterföreställningen?

Skapa

Tänk om du fick uppdraget att göra en affisch till föreställningen, och en ny titel. Diskutera och prova er fram till en titel och/eller skapa en ny affisch, i mindre grupper eller individuellt. Berätta för varandra hur ni tänkte och varför ni valde att göra som ni gjorde.

Övning!

Tips för vidare fördjupning

Övningar
& lekar

Att göra värderingsövningar

Innan värderingsövningarna kan det vara bra att göra någon lek så att gruppen får en bra och avslappnad stämning tillsammans. Här är ett exempel på en lek:

ALLA SOM

Alla eleverna sitter på varsin stol i en cirkel. Det fattas en stol så en av eleverna eller du själv står i mitten. Leken går ut på att den i mitten ska få de andra att byta plats för att själv få en stol. Den som står i mitten säger något man kan tycka om eller brukar göra. Exempel: *Alla som tycker om sommaren*. De som håller med, alltså tycker om sommaren, byter plats med varandra. Den i mitten försöker ta en stol.

Viktigt att tänka på är att det inte får handla om någon person i klassen eller skolan.

Värderingsövning

En värderingsövning är ett sätt att få individerna i en grupp att reflektera över vad de tycker och tänker samt berätta för varandra hur man kan se olika på ett dilemma eller en frågeställning.

Innan du gör värderingsövningen kan det vara bra att prata med gruppen om att man inte ska kommentera vad de andra väljer att svara.

HETA STOLEN

Alla sitter på stolar i en ring det ska alltid finnas en eller flera stolar som är tomma. Ledaren säger påståenden som man kan svara ja eller nej på. Om man håller med byter man plats. Håller man inte med sitter man kvar. Är man osäker, inte vet eller tycker både och så ställer man sig upp snurrar ett varv och sätter sig igen.

Efter att alla svarat så kan man fråga om det är någon som vill berätta hur den tänkte det är även bra att ställa följdfrågor om man vill att de ska vidareutveckla frågan. Det är viktigt att inte värdera det som deltagarna säger. Är det något som man vill att de ska tänka efter lite på så kan man ställa följdfrågor.

Tips för vidare fördjupning

Förslag till påståenden för Heta stolen:

- Det är synd om Pinocchio
- Pinocchio ljuger för mycket
- Geppetto, som skapar Pinocchio är som en pappa ska vara
- De vuxna är elaka med Pinocchio
- De vuxna i berättelsen är som vuxna i verkligheten
- De andra i berättelsen ljuger mycket för Pinocchio
- Berättelsen om Pinocchio är läskig
- Berättelsen om Pinocchio är rolig
- Det är okej att ljuga ibland
- Ibland ljuger man för att vara snäll
- Det är skillnad på att ljuga och luras
- Om man ljuger mycket får man skylla sig själv om ingen tror en
- Det är svårt att alltid vara snäll
- Ibland kan en vara för snäll mot andra
- Föreställningen Pinocchio slutade lyckligt

Pinocchio
quiz!

Gör vår Pinocchio Quiz med eleverna i klassrummet

Ett bra sätt att minnas föreställningen tillsammans.

Dela gärna in dem i grupper så får de öva på samarbete också.

Det enda ni behöver göra är att ladda ner Kahoot! som app på en surfplatta eller smartphone.

Länk till Quiz

<https://create.kahoot.it/share/pinocchio/7b6765f3-5bd1-42d8-a181-8e6760e10f1f>

Yrkesroller på teatern

Det är många människor som behövs för att göra en teaterföreställning, det är ett riktigt teamarbete. Nedan följer en beskrivning av yrkesroller som ofta finns med i arbetet kring en teaterföreställning:

Regissör

Den som leder arbetet med föreställningen och bestämmer hur slutresultatet ska bli.

Skådespelare

De som spelar de olika rollkaraktärerna i föreställningen.

Scenograf

Den som arbetar med hur det ska se ut på scenen.

Kostymdesigner

Den som arbetar med vad alla olika rollkaraktärer ska ha för kläder.

Maskdesigner

Den som arbetar med hur alla olika rollkaraktärer ska se ut i ansiktet och håret.

Ljusdesigner

Den som arbetar med hur ljuset ska se ut och förändras i föreställningen.

Dramaturg

Den som hjälper till så att berättelsen i pjäsen och föreställningen är bra uppbyggd.

Kostymmästare

Den som hjälper till att sy och ta fram de kläder som kostymören har bestämt.

Producent

Den som leder arbetet med hela produktionen och ser till att alla i teamet gör det de ska.

Rekvisitör

Den som ansvarar för alla lösa föremål som skådespelarna använder i en föreställning. Som exempelvis muggar, tallrikar, knivar, böcker med mera.

Turnéläggare

Arbetar med att planera hur föreställningen ska resa mellan olika platser, alternativt hur olika publikgrupper ska ta sig till teatern.

Belysningsmästare

Den som arbetar med alla scenlampor på teatern och hjälper ljusdesignern att rikta scenlampor och programmera ljusmoment i ljusbordet.

Scenmästare

Den som iordningställer scenen inför föreställning och ansvarar för att allt bakom scenen flyter på. Exempelvis kanske det ska snöa på scenen eller så ska kanske någon komma upp ur golvet.

Marknadsförare

Arbetar med att få många människor att vilja se föreställningen, exempelvis genom annonser, facebookinlägg med mera.

AD (Art Director)

Den som bestämmer hur exempelvis affischen och annonser och ska se ut.

Fotograf

Den som tar föreställningsbilder och affischbilder.

Teaterchef

Den som är chef över hela teatern och bestämmer vad teatern ska spela för föreställningar.

Dramapedagog

Den som arbetar pedagogiskt omkring föreställningen i möte med publiken.